Styrket sagsbehandling i børnesager med grønlandske børn – Erfaringsopsamling

Hovedresultater

Katrine Schneekloth Friis, Karen Margrethe Dahl, Maliina Grønvold Olsen og Louise Lykke Davidsen

VIVE

Hovedresultater

I denne rapport præsenteres erfaringer fra Grønlandske Børns indsats *Styrket sagsbehandling i børnesager med grønlandske børn* (herefter Styrket Sagsbehandling).

Indsatsen har haft til formål at kvalificere sagsbehandlingen og styrke samarbejdet mellem familier med grønlandsk baggrund og de kommunale fagpersoner, som familierne møder i forbindelse med børnesager. Baggrunden for indsatsen er bl.a. en tidligere VIVE-undersøgelse, som pegede på en række udfordringer i både sagsbehandlingen og samarbejdet mellem sagsbehandlere og forældre med grønlandsk baggrund. Udfordringerne relaterede sig bl.a. til begrænset kendskab til grønlandske forhold og kultur samt sproglige og kulturelle misforståelser.

Indsatsen er udviklet af NGO'en Grønlandske Børn og består af oplysnings- og rådgivningsaktiviteter, som har til formål at øge fagpersonernes kendskab til grønlandsk kultur og sprog og hjælpe dem til at blive opmærksomme på egne kulturelle forforståelser og fordomme. Mens rådgivningen primært har været målrettet børne- og ungerådgivere, som sidder med aktuelle sager, har oplysningsaktiviteterne haft alle kommunale fagpersoner, som arbejder med familierne før, under og/eller efter en børnesag, som målgruppe.

Formålet med denne erfaringsopsamling er at kortlægge, hvordan man har udformet og arbejdet med indsatsen Styrket Sagsbehandling, samt at undersøge, i hvilken grad indsatsen har bidraget til, at kommunale fagpersoner føler sig bedre rustede til at arbejde med grønlandske familier.

Erfaringsopsamlingen bygger på Grønlandske Børns egne registreringer af deres aktiviteter i forbindelse med indsatsen samt 18 kvalitative interviews gennemført af VIVE med ledelsen i Grønlandske Børn, deres team af eksterne rådgivere samt fagpersoner, der har deltaget i oplysningsaktiviteter eller har modtaget rådgivning.

Oplysningsaktiviteter har givet en bred gruppe af fagpersoner nye indsigter, der kan bidrage til at styrke samarbejdet med familierne

Oplysningsaktiviteterne er gennemført som fysiske og virtuelle oplæg samt workshops. De har været afholdt for en bred gruppe af kommunale fagpersoner, hovedsageligt fra kommunale børne- og familieforvaltninger, men også plejeforældre og personale fra børne- og ungehjem, sundhedsplejersker og terapeuter har deltaget. Tematikkerne har bl.a. handlet om nutidige forhold i Grønland med særligt fokus på familieliv og opdragelse, de historiske relationer mellem Grønland og Danmark, grønlænderes møde med det danske samfund, og hvordan man som fagperson i Danmark kan støtte grønlandske familier med børnesager.

Erfaringsopsamlingen viser, at de interviewede fagpersoner, der har deltaget i oplysningsaktiviteterne, oplever, at de har fået øget viden om grønlandsk sprog og kultur, der potentielt kan bidrage til at kvalificere deres praksis og styrke samarbejdet med familierne. Fagpersonerne har generelt sat pris på at få overordnet information om det grønlandske samfund og personlige beretninger om grønlænderes møde med det danske samfund. Denne viden har givet fagpersonerne et bedre udgangspunkt for at få øje på og forstå familiernes både udfordringer og ressourcer i mødet med det danske samfund. Flere oplever, at indsigten har gjort dem bedre i stand til at hjælpe familierne – fx helt lavpraktisk ved at blive opmærksom på at finde en tolk, der taler samme dialekt som borgerne, eller ved bedre at kunne få øje på tegn på mistrivsel ud fra ny viden om, at tegn på mistrivsel ikke nødvendigvis ser ud på samme måde hos børn med grønlandsk baggrund som hos danske børn i almindelighed.

Myndighedsrådgivere, der tilhører den primære målgruppe for indsatsen, efterlyser dog, at oplysningsaktiviteterne har mere fokus på, hvordan de kan anvende deres viden om grønlandsk kultur i praksis. De oplever eksempelvis dilemmaer, når de både vil støtte familierne i at leve i overensstemmelse med deres kultur og samtidig har til opgave at sikre, at familierne kan trives i det danske samfund. Myndighedsrådgiverne efterlyser mere viden om, hvordan disse udfordringer kan håndteres. Andre faggrupper, der primært har mere pædagogiske opgaver i forhold til familierne, oplever omvendt, at de har lettere ved at oversætte den generelle viden fra oplægget til deres arbejde. I det lys har oplysningsaktiviteterne et stort potentiale for med relativt få midler at kunne kvalificere praksis for en bred gruppe af fagpersoner, som arbejder med grønlandske familier.

Konkret sagsrådgivning kan bidrage til at kvalificere sagsbehandlingspraksis

Den konkrete sagsrådgivning er et frivilligt tilbud til kommunerne, som de kan benytte sig af i anbringelsessager, hvor barnet eller en af forældrene er født i Grønland. Rådgivningen har hovedsageligt været i form af sagssparring, hvor rådgiverne har været på afstand af sagsforløbet og har givet fagpersoner sparring på de udfordringer, som de søger hjælp til. Rådgivningen har både været individuel og i grupper. En stor del af det samlede antal rådgivningssager stammer fra en enkelt kommunal familieafdeling, der har haft en fast rådgiver tilknyttet. Motivationen for at opsøge rådgivning har for de fagpersoner, vi har interviewet, primært været at få sparring på, hvordan de bedst kunne starte en ny sag op eller komme videre i en sag, hvor samarbejdet af sagsbehandlerne blev oplevet som overvejende velfungerende, men hvor de ikke så tilstrækkelig udvikling i sagen. Der var relativ stor variation i forhold til, hvor i anbringelsesforløbet sagerne var, og hvilke udfordringer børnene/de unge havde.

Fagpersonerne oplever, at indsatsen har bibragt dem en øget viden om grønlandske forhold, som har været relevant i de sager, de sad med. Sagssparringen kom ifølge myndighedsrådgiverne tilstrækkeligt tæt på deres konkrete sager og udfordringer til, at de kunne anvende de nye indsigter i deres opgaveløsning, og rådgivningen bidrog dermed til at kvalificere deres praksis med familierne – både i forhold til at kunne få øje på familiernes ressourcer såvel som udfordringer og i forhold til at kunne understøtte etableringen af samarbejdet med den konkrete familie, eksempelvis ved at understøtte, at der blev prioriteret den nødvendige tid til relationsarbejdet.

Potentiale for at nå en bredere målgruppe af fagfolk

Grønlandske Børn havde oprindeligt en målsætning om at yde konkret rådgivning på 15 sager i 2023, 55 sager i 24 og, baseret på erfaringerne fra de første år, 20 sager i 2025. I alt har der været gennemført 21 konkrete rådgivningsforløb, hvilket således er væsentligt færre end forventet. VIVE kender ikke årsagerne til dette, men ifølge både Grønlandske Børn, rådgiverne og flere af de fagpersoner, vi har interviewet, kan det være et udtryk for, at mange myndighedsrådgivere har vanskeligt ved at prioritere tid til et frivilligt rådgivningstilbud, der vedrører en relativt lille del af deres sagsstamme. Desuden peger erfaringerne på, at tilbuddet primært benyttes af mere erfarne myndighedsrådgivere, der ifølge dem selv har mere overskud til at opsøge ny viden end deres nyuddannede kollegaer, eller som i forvejen har særlig

interesse for at arbejde med familier med anden etnisk baggrund. Den manglende efterspørgsel kan dog også handle om, at kommunerne ikke i tilstrækkelig grad har været opmærksomme på tilbuddet.

Grønlandske Børn havde en ambition om at have oplysningsaktiviteter i 41 kommuner hen over de 3 år, men baseret på organisationens egne opgørelser nåede man ud til fagpersoner fra 14 forskellige kommuner (dog kender vi ikke den kommunale forankring på alle fagpersoner, der deltog i oplæg). Oplysningsaktiviteterne er desuden hovedsageligt blevet afholdt i de større kommuner, som også er blandt dem, der har mange familier med grønlandsk baggrund, men det er ikke alle relevante kommuner, man har nået.

Selvom oplysningsaktiviteterne er nået ud til en relativt bred gruppe af fagpersoner, er der samtidig dele af den primære målgruppe, man i mindre omfang har nået – herunder psykologer, der udarbejder forældrekompetenceundersøgelser. Derudover peger erfaringerne på, at de afholdte temadage i et vist omfang også primært er målrettet fagpersoner, som i forvejen interesserer sig for feltet, og som derfor finder det relevant løbende at deltage i oplysningsaktiviteter.

I det videre arbejde med indsatsen må man derfor være opmærksom på også at få målrettet indsatsen til de faggrupper og kommuner, som måske i mindre omfang har berøring med grønlandske familier og kender til området. Selvom de typisk vil have kontakt med færre familier, kan det være blandt netop disse faggrupper og kommuner, at en øget viden om grønlandsk kultur og sprog vil kunne gøre den største forskel for familiernes forløb. Derudover kan der være et potentiale i at målrette oplysningsaktiviteterne til en endnu bredere målgruppe, så man fx også når fagpersoner i almenområdet, der varetager funktioner i det lettere forebyggende arbejde med de grønlandske familier.

Hovedresultater: Styrket sagsbehandling i børnesager med grønlandske børn – Erfaringsopsamling
VIVE/2026
HR_303002